

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

[engleski](#)

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Swipe to change

Razvod braka i zakonska rastava

Francuska

1 Koji su uvjeti za dobivanje razvoda?

Postoji jedan slučaj izvansudskog razvoda braka:

sporazumno razvod putem privatne isprave koju potpisuju odvjetnici i koja se pohranjuje kod javnog bilježnika

Postoje četiri slučaja razvoda braka:

sporazumno razvod braka,

razvod braka prihvaćanjem načela raspada braka ili prihvaćeni razvod braka,

razvod braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa,

razvod braka na osnovi krivnje.

2 Koji su razlozi razvoda?

Sporazumno razvod putem privatne isprave koju potpisuju odvjetnici i koja se pohranjuje kod javnog bilježnika moguće je ako su bračni drugovi suglasni u vezi s načelom prekida te svim posljedicama razvoda. Uz pomoć odvjetnika sastavljaju sporazum koji obje stranke i njihovi odvjetnici potpisuju nakon razdoblja promišljanja. Ako imaju jedno dijete ili više njih, mora ih se obavijestiti o njihovom pravu na saslušanje. Ako najmanje jedan od njih podnese zahtjev za saslušanje, stranke moraju obiteljskom sudu podnijeti zahtjev za sporazumno razvod kako bi se održalo saslušanje djeteta.

Bračni drugovi mogu podnijeti zahtjev za sporazumno razvod na sudu samo ako dijete zatraži saslušanje te ako su suglasni u vezi s načelom prekida te svim posljedicama razvoda. U tom slučaju ne moraju navesti razlog razvoda braka, ali moraju sudu podnijeti prijedlog sporazuma kojim se uređuju posljedice razvoda braka kako bi ga sud potvrdio. Sud odbija potvrditi sporazum samo u slučajevima u kojima nisu dovoljno zaštićeni interesi djece ili jednog od bračnih drugova.

Prihvaćeni razvod braka može zahtijevati jedan od bračnih drugova, a prihvati ga može drugi bračni drug ili ga mogu zahtijevati oba bračna druga. Za razliku od sporazumnog razvoda braka, bračni drugovi prihvaćaju načelo raskida braka, ali se ne uspijevaju sporazumjeti o njegovim posljedicama. Stoga je dužnost suda da uredi posljedice razvoda braka.

Razvod braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa može zahtijevati jedan bračni drug ako su od prestanka bračne zajednice do datuma pokretanja postupka za razvod braka protekle dvije godine, čime se pretpostavlja da nema zajedničkog stanovanja i da bračni drugovi žele raskid braka.

Razvod braka na osnovi krivnje može zahtijevati jedan od bračnih drugova zbog djela koja se mogu staviti na teret drugome kada ta djela predstavljaju ozbiljnu ili opetovanu povredu bračnih dužnosti i obveza te održavanje zajedničkog života čine nepodnošljivim.

3 Koje su pravne posljedice razvoda s obzirom na:

3.1 osobne odnose između supružnika (npr. prezime)

Obvezne vrijnosti, zajedničkog života i pomoći prestaju kada sudska odluka kojom je brak razveden postane privomoćna, to jest kada se više ne može izjaviti žalba.

Oba su bračna druga nakon toga slobodna sklopiti novi brak.

Nakon razvoda braka bračni drugovi gube pravo na upotrebu prezimena bračnog druga. Međutim, jedan bračni drug može zadržati prezime drugog bračnog druga uz njegov pristanak ili uz suglasnost suda ako obrazloži da je to od posebnog interesa za njega ili djecu.

3.2 podjelu imovine supružnika

S razvodom braka dolazi do prestanka imovinskih odnosa bračnih drugova i, prema potrebi, diobe imovine.

Razvod braka ne utječe na imovinske pogodnosti bračnih drugova, koje proizvode učinke tijekom braka, i na darovanje postojeće imovine. S druge strane, dovodi do automatskog opoziva imovinskih pogodnosti bračnih drugova koje proizvode učinak na prestanak imovinskih odnosa bračnih drugova, smrt jednog od bračnih drugova ili raspolažanje imovinom nakon smrti.

U slučaju sudske ili izvansudske sporazumno razvoda braka, bračni drugovi dužni su se sporazumjeti o diobi bračne stečevine, što je uvjet za izricanje presude o razvodu braka. U drugim postupcima razvoda braka bračni drugovi mogu se sporazumjeti o diobi prije odluke o razvodu braka, ali to nisu obvezni učiniti. U tom se slučaju dioba provodi nakon razvoda braka.

3.3 maloljetnu djecu supružnika

Razvod braka nema nikakvog posebnog utjecaja na pravila o izvršavanju roditeljske skrbi koju, u načelu, zajednički ostvaruju oba roditelja. Međutim, sud može odlučiti povjeriti izvršavanje roditeljske skrbi jednome od roditelja ako je to u interesu djeteta. Potrebno je utvrditi načine izvršavanja roditeljske skrbi (uobičajeno boravište, pravo na kontakt itd.).

Oba roditelja moraju i dalje doprinositi uzdržavanju i odgoju djeteta. Taj doprinos za uzdržavanje isplaćuje jedan roditelj drugome ili se može ostvarivati, u cijelosti ili djelomično, izravnim pokrivanjem troškova nastalih u korist djeteta. Naposljetku, može se ostvarivati i u obliku prava na upotrebu i stanovanje.

3.4 obvezu plaćanja naknade za uzdržavanje drugom supružniku?

NB: Uzdržavanje koje je jedan od bračnih drugova dužan davati drugome predstavlja privremenu mjeru, to jest određuje se samo prije izricanja presude o razvodu braka. Nakon izricanja presude o razvodu braka, jedan bračni drug od drugoga može zahtijevati samo plaćanje naknade (*prestation compensatoire*) ili isplatu odštete. To se može mirnim putem utvrditi u sudsak ili izvansudsak sporazumno razvodu, dok u drugim slučajevima o tome odlučuje sudac.

Svrha je naknade nadoknaditi razlike do kojih je zbog razvrgnuća braka došlo u uvjetima u kojima žive bračni drugovi. Njezin iznos utvrđuje sud ovisno o primanjima i potrebama bračnih drugova. Isplaćuje se, u načelu, jednokratno i u paušalnom iznosu:

isplatom novčanog iznosa za koji se može odrediti način plaćanja,

dodjelom imovine u posjed ili dodjelom privremenog ili doživotnog prava na upotrebu, stanovanje ili uživanje.

Iznimno, kompenzacijnska naknada može se odrediti u obliku doživotne rente koja se može smanjiti u slučaju promjena u prihodima ili potrebama bračnih drugova.

Može se odrediti odšteta jednom bračnom drugu ako je razvod braka za njega imao posebno teške posljedice:

ako je taj bračni drug tužnik u postupku razvoda braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa, a da on sâm nije podnio zahtjev za razvod, ili ako je presuda o razvodu braka donesena zbog isključive krivnje drugog bračnog druga.

(vidjeti „Tražbine po osnovi uzdržavanja - Francuska“)

4 Što pravni pojam „zakonska rastava“ znači u praksi?

Zakonska rastava je rastava sudskim putem kojom prestaju određene bračne obveze, kao što je obveza zajedničkog stanovanja bračnih drugova, a da se pritom ne raskidaju bračne veze. Stoga nije moguće ponovno sklapanje braka, a dužnost pružanja podrške ne prestaje.

5 Koji su uvjeti za zakonsku rastavu?

Slučajevi i postupak isti su kao u slučaju sudskog razvoda, ali se ne mogu sporazumno izvansudski rješavati.

U načelu, bračni drug protiv kojeg je podnesen zahtjev za zakonsku rastavu može podnijeti protuzahvat za razvod braka ili za zakonsku rastavu, obrnuto, bračni drug protiv kojeg je podnesen zahtjev za razvod braka može podnijeti zahtjev za razvod braka ili za zakonsku rastavu.

U slučaju zahtjeva za razvod braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa, nije dopušten protuzahvat za zakonsku rastavu, moguć je samo zahtjev za razvod braka.

Kada sud mora istodobno odlučivati o zahtjevu za razvod braka i o zahtjevu za zakonsku rastavu, najprije ispituje zahtjev za razvod braka. Samo ako ne prihvati potonji zahtjev, ispituje zahtjev za zakonsku rastavu. Ako se oba zahtjeva temelje na krivnji, sud ih ispituje istodobno i ako ih prihvati, donosi presudu o razvodu braka zbog podijeljene krivnje.

6 Koje su pravne posljedice zakonske rastave?

Učinci zakonske rastave.

Zakonskom rastavom prestaje obveza zajedničkog stanovanja, ali obveza pružanja pomoći, obveze vjernosti i podrške ne prestaju. Nadalje, osim u slučaju drugačije sudske odluke, žena može zadržati prezime bračnog druga. Na temelju obveze pružanja podrške jednom bračnom drugu može se odrediti plaćanje uzdržavanja drugom bračnom drugu s obzirom na njegovo stanje potreba. Iznos uzdržavanja utvrđuje se bez obzira na krivnju bračnih drugova, osim ako je bračni drug uzdržavana osoba teško povrijedio svoje obveze tijekom trajanja braka. Plaćanje uzdržavanja može se zamjeniti jednokratnim novčanim iznosom ako je to moguće s obzirom na imovinu bračnog druga obveznika uzdržavanja.

U pogledu imovine, presudom dolazi do prestanka imovinskih odnosa bračnih drugova i do diobe bračne stečevine, kao i kod razvoda.

U slučaju smrti jednog od bračnih drugova, prava nasljeđivanja drugog bračnog druga ostaju nepromjenjena i on ostvaruje prava u skladu sa zakonskim odredbama koje se odnose na nadživjelog bračnog druga. Međutim, u slučaju sporazumne zakonske rastave bračni se drugovi mogu u sporazumu odreći prava nasljeđivanja.

Konverzija zakonske rastave u razvod

Na zahtjev jednog od bračnih drugova može se provesti automatska konverzija presude o zakonskoj rastavi u presudu o razvodu braka ako je zakonska rastava trajala dvije godine. Sud tada donosi presudu o razvodu braka i odlučuje o njegovim posljedicama. Razlog zakonske rastave postaje razlogom razvoda braka. Pripisana krivnja ne može se izmjeniti.

U svim slučajevima zakonske rastave moguća je konverzija u sporazumno razvod braka, na zahtjev obaju bračnih drugova. Međutim, u slučaju sporazumne zakonske rastave moguća je konverzija samo u sporazumno razvod.

7 Što izraz „poništenje braka“ znači u praksi?

Poništenjem braka, za koji je potrebna presuda, retroaktivno se brišu svi učinci braka kao da on nikad nije ni postojao.

Razlikuje se od razvoda braka ili od zakonske rastave koji proizvode učinke samo u budućnosti.

8 Koji su uvjeti za poništenje braka?

Razlozi za poništenje braka razlikuju se ovisno o tome je li riječ o relativnoj ništavosti (u slučaju obezvrijeđenja pristanka ili nepostojanja odobrenja osoba koje su trebale odobriti brak) ili o apsolutnoj ništavosti (kojom se sankcionira neispunjenoj nekog od uvjeta javnog poretka).

Relativna ništavost

Moguća su tri slučaja:

zabluda o osobi ili o osnovnim osobinama osobe,

prisila,

nepostojanje odobrenja osoba čije je odobrenje bilo potrebno.

Zahtjev za poništenje braka mogu podnijeti samo određene osobe: bračni drug čiji je pristanak obezvrijeđen ili koji je bio lišen poslovne sposobnosti u trenutku sklapanja braka i osobe koje su trebale dati pristanak za brak ili državno odvjetništvo.

Zahtjev za poništenje dopušten je samo u roku od pet godina od dana sklapanja braka (ili od dana kada je predmetna osoba navršila zakonsku dob za davanje pristanka za sklapanje braka).

Apsolutna ništavost

Potpun nedostatak pristanka, brak sklopljen prije zakonom propisane dobi, bigamija, incest, odsutnost jednog od bračnih drugova tijekom sklapanja braka, nenadležnost matičara i tajno sklapanje braka.

Zahtjev za poništenje može podnijeti svaka osoba koja ima interes za djelovanje ili javni tužitelj u roku od 30 godina od dana sklapanja braka (ili pet godina od dana kada je predmetna osoba navršila zakonsku dob za davanje pristanka za sklapanje braka).

9 Koji su pravne posljedice poništenja braka?

Učinci su jednak bez obzira na to je li riječ o relativnoj ili apsolutnoj ništavosti.

I osobni i imovinski učinci braka brišu se jer se smatra da bračni odnosi nikad nisu ni postojali. Na primjer, ako jedan od bračnih drugova umre, uslijed poništenja braka drugi bračni drug ne ostvaruje nikakvo pravo nasljeđivanja.

Međutim, to se načelo može ublažiti kada su jedan ili oba bračna druga postupali u dobroj vjeri u vrijeme sklapanja braka. U tom slučaju „putativan“ brak ostaje ništav, ali se dalje postupa kao da je jednostavno razveden. Stoga ostaju na snazi svi građanski, osobni ili financijski učinci nastali prije presude o poništenju braka.

Kada je riječ o djeci, poništenje braka njihovih roditelja nema nikakvog pravnog učinka i njihov se položaj uređuje kao i u slučaju razvoda braka.

10 Postoje li načini alternativnog izvansudskog rješavanja pitanja povezanih s razvodom bez obraćanja суду?

Razvod i njegove posljedice mogu se uređivati u skladu s postupkom izvansudskog sporazumno razvoda, koji uključuje dvojicu odvjetnika i javnog bilježnika, ali ne i suca, osim u slučajevima kada dijete, koje za to ima potrebnu intelektualnu sposobnost, zatraži saslušanje.

U svim ostalim slučajevima nužno je sudjelovanje suca, ali stranke se prije podnošenje zahtjeva суду ili paralelno s tim mogu zatražiti obiteljsko mirenje.

Sudac također može predložiti mirenje. Mirenje se povjerava fizičkoj osobi ili udrzi kako bi se saslušale stranke, kako bi se suočile sa svojim stajalištima i kako bi im se pomoglo da pronađu rješenje spora.

Nakon mirenja stranke koje su se uspjele sporazumjeti mogu svoj sporazum dostaviti sudu da ga potvrdi ili se odlučiti za izvansudski postupak sporazumnog razvoda.

11 Gdje trebam podnijeti zahtjev (molbu) za razvod/zakonsku rastavu/poništenje braka? Koje formalnosti treba poštovati i koje dokumente moram priložiti zahtjevu?

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za razvod braka ili zakonsku rastavu

Zahtjev se podnosi posredstvom odvjetnika u pisarnici regionalnog suda (*tribunal de grande instance*).

Mjesno je nadležan:

sud u mjestu prebivališta obitelji,
sud u mjestu prebivališta bračnog druga s kojim žive maloljetna djeca ako bračni drugovi žive odvojeno, a zajednički izvršavaju roditeljsku skrb,
sud u mjestu prebivališta roditelja koji jedini izvršava roditeljsku skrb ako bračni drugovi žive odvojeno,
u ostalim slučajevima, nadležan je sud u mjestu prebivališta bračnog druga koji nije podnio zahtjev,
u slučaju zajedničkog zahtjeva, nadležan je sud u mjestu prebivališta jednog od bračnih drugova, prema njihovu odabiru.

Zahtjev za poništenje

Zahtjev za poništenje braka podnosi se regionalnom sudu u mjestu prebivališta tuženika. Dostavlja ga sudski izvršitelj u obliku sudskog poziva.

Sporazumni razvod putem privatne isprave koju potpisuju odvjetnici:

Sporazum s potpisima stranaka i dvojice odvjetnika mora se pohraniti kod javnog bilježnika koji posluje u Francuskoj.

Potrebni dokumenti

Zahtjev za razvod braka ili zakonsku rastavu

U svim slučajevima razvoda braka, bračni drugovi moraju dostaviti sve potrebne identifikacijske podatke, podatke o zdravstvenom osiguranju i podatke o službama i tijelima preko kojih ostvaruju naknade, potpore ili bilo kakve druge pogodnosti.

Ako se pred sudom zahtjeva kompenzacijnska naknada, bračni drugovi moraju dostaviti službenu izjavu kojom se potvrđuje točnost njihovih primanja, novčanih sredstava, imovine i životnih uvjeta.

U slučaju sporazumnog razvoda braka, u zahtjevu se ne moraju navesti razlozi razvoda braka, ali potrebno je priložiti sporazum s datumom i potpisima bračnih drugova i njihovog (njihovih) odvjetnika, kojim se u potpunosti uređuju učinci razvoda braka i koji, ako je potrebno, uključuje sporazum o diobi bračne stečevine.

U ostalim slučajevima u zahtjevu se ne navodi ni pravna osnova ni razlozi razvoda braka, ali ako je potrebno, treba sadržavati zahtjeve za određivanje privremenih mjera.

Zahtjev za poništenje

Nije potreban nikakav dokument, ali podnositelj zahtjeva mora predočiti dokumente kojima se dokazuje da razlozi na koje se poziva mogu dovesti do poništenja braka.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Ovisno o finansijskom stanju, može se dobiti djelomična ili puna pravna pomoć (vidjeti „Pravna pomoć - Francuska“).

13 Je li moguće uložiti žalbu na odluku povezану s razvodom/zakonskom rastavom/poništenjem braka?

Postoji mogućnost ulaganja uobičajenih pravnih lijekova protiv tih odluka.

14 Što treba učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici?

Odluke donesene u području razvoda braka priznaju se automatski bez pokretanja posebnog postupka.

Isto vrijedi i za odluke o poništenju braka.

15 Kojem se sudu moram obratiti kako bih se usprotivio priznavanju odluke o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici? Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima?

Kako bi se spriječilo priznavanje takve odluke, može se pokrenuti postupak za pobijanje nejzinih učinaka (*action en inopposabilité*) pred regionalnim sdom. Odluka o pobijanju učinaka omogućuje osporavanje kasnijeg zahtjeva za egzekvaturu koji podnosi druga stranka (to jest zahtjeva da se odluka iz neke druge države proglaši izvršnom u Francuskoj) (u obrnutom slučaju, odbacivanje te odluke istovrijedno je egzekvaturi).

Postupak je jednak postupku egzekvature.

16 Koje zakonodavstvo u vezi s razvodom sud primjenjuje u postupcima između supružnika koji ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

U skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1259/2010 od 20. prosinca 2010. o provedbi pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu, bračni drugovi odabiru pravo primjenljivo na razvod braka ili na zakonsku rastavu.

U nedostatku takvog odabira, razvod braka i zakonska rastava podlježu:

pravu države u kojoj bračni drugovi imaju uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom ili, ako to nije moguće,
pravu države u kojoj su bračni drugovi imali zadnje zajedničko boravište, pod uvjetom da to boravište nije odjavljeno više od 1 godine prije pokretanja postupka pred sudom te da jedan bračni drugi i dalje ima boravište u toj državi u trenutku pokretanja postupka pred sudom ili, ako to nije moguće,
pravu države čiji su oba bračna druga državljeni u trenutku pokretanja postupka pred sudom ili, ako to nije moguće,
pravu države u kojoj je pokrenut postupak.

Međutim, ako se zahtjev odnosi na konverziju zakonske rastave u razvod braka, pravo primjenjivo na razvod primjenjuje se i na zakonsku rastavu, osim ako bračni drugovi ne odaberu drukčije.

Ta se pravila također primjenjuju na bračne drugove u slučaju sporazumnog razvoda putem privatne isprave koju potpisuju odvjetnici i koja se pohranjuje kod javnog bilježnika; međutim, bračni drugovi neće se moći koristiti konceptom *lex fori* jer se postupak ne vodi pred sudom.

Ostale poveznice

[Internetske stranice Ministarstva pravosuđa](#)

[Legifrance](#)

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 16/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.